

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
неділях і святах.

БУКОВИНА

Редакция і адміністрація в Чернівцях ул. Петровица ч. 2.
Передплата
10 зр.

Наші рускі Індіяни.

Чи снило ся коли кому, що наші рускі селяни будуть в Бразилії сусідами дикого племені Ботокудів, а в Канаді — Індіянів? В свій час наш поет Франко в гумористичній поемі назвав наших любих Русинів Ботокудами; тим порівнянем з Ботокудами хотів дошкулити народови, щоби опам'ятав ся. Франкови ще тоді й не снало ся, що в яких десять літ по написаню сеї поеми наші рускі Ботокуди будуть сусідами бразилійських правдивих Ботокудів. Нині се вже не фантастична видумка, а факт! Наші Ботокуди з бразилійськими вже мала й битву, як се торік описували часописи, і кількох наших Ботокудів навіть згинуло.

В Канаді наші селяни зішлись ся з червоношкірими Індіянами. Також стали сусідами Нам, що за молоду начитали ся всіляких індіяньських історій, ще і по нинішній день здає ся, що ті Індіяни зовсім дикі, нападають і рабують людей, обтинають „скальпи“, живуть по лісах, стріляють з луків та їздять страшно скоро кіньми по степах. Тимчасом від інтелігентних людей, що поїхали з нашими селянами до Канади, довідуємо ся тепер дивні речі, які знов нам і не снили ся; ті інтелігентні наші люди пишуть, що наші рускі селяни десять раз більше дикі, як канадійські Індіяни.

Коли-ж так, то пора перестати бавити молодіж історіями з життя американських

Індіянів, а треба для старих і молодих писати оповідання з життя наших руских білошкірих Індіянів. Тут не треба нічого видумувати, треба лише послухати, що оповідають розумні люди про життя наших Індіянів в Канаді. Коли з тих історій наші великі і премудрі опікуни народу нічого не навчать ся, то видко, що їм нарід і недуже в голові.

*

Вчера дістав я лист від свого приятеля в Канаді. Він що йно вернув з руских колоній, і то як раз з таких, де живуть наші Буковинці. І вражінє звідтам виніс таке, що пише мені такі страшні слова: „Ми всі на купу, геть всі партії і осібні патріоти, що понад партиями, не варті зі своєю роботою торби сімки. Чоловіче! Там в Австрії політикуємо безнастанно, пишемо гарну літературу, ніби-то опікуємо ся селянами, а они по нинішній день гірші Індіянів. Десять % гірші від Індіянів. На се я даю тобі чесне слово, бо бачу тут одного і другого, теж порівнати можу легко. Представ собі, братчику! Ватага 110 наших родин звалила ся до Yorkton таї далі по містї збирати цигари, округили хліба, кусні мяса по сьмітці, як собаки галицькі, бо американський пес не буде збирати, він чекає свого lunch. Мало того; пустили ся наші мужики по стайнях і відрізували там ремені; одному за ту штуку обгодили пів голови і пів вуса. Се голі факти тобі оповідаю. Завели ватагу на фарми, а ватага пустила ся рабувати по подвірях старих фармерів і, що попало в

руки, то забирала. Жебранина на порядку днів, а до роботи не хочуть іти. Роспука бере ся! Земля прекрасна, а єї аж 113 моргів на кожного! Шкода тої землі, а ту хоч гинь, а з нашими людьми ні в кут ні в двері! Лице лупає ся з сорому за них.“ — —

І дальше пише мені мій приятель річи такі, що їх друкувати годі. І то все відносить ся до наших буковинських та галицьких білошкірих Індіянів, вихованих „патріотичним“ духовенством і ріжними иншими великими патріотами, взагалі всіма тими, що страх опікують ся народом, хоч з тої опіки нічого не видко.

*

Коли я походжав собі по буковинських та галицьких селах, а особливо в неділю приглядав ся, як повбирани дівчата та парібки на весіле або танці, то мимоволі тої стрій голови дівчат і парібок нагадував мені знаний з образків стрій Індіянів. Як хто хоче, то може тими прибраними по індіяньски головами одушевляти ся і подивляти їх красу (ми вже нераз чорт знає чим у мужика одушевляємо ся!) — але чоловікови, що дивить ся на них не спеціяльно кіцманьськими або сторожинецькими очима, мусять они видати ся щонайменше такими, що їх оплатилось би повезти на показ Німцям до Відня. Як привозять їм на показ Ашантів і Сингалезів, так можна би їм привезти і наших білошкірих Індіянів.

А як з виду они виглядають некультурно, так і по вихованю своїм одні пра-

Два товариші.

ОПОВІДАННЯ

Романа Висовского.

(Далше.)

— Раз після лекції сказала Ольга, що має мене про щось спитати. Она була глибоко зворушена, все єї заховане, вираз лица, казали, що дівчина хоче сказати щось важке. Она оповіла мені повістку, в котрій конець тим замінний, що якась понападка завляне свою любов питомцеві, — та спитала мене — як задивляюсь на сей крок влюбленої. „Питанє, — відповів я — чи чоловік сей варт був того, і чи зрозумів ціну любові дівчини.“ Моя відповідь припала явось Марії до вух, она покрасніла, а не змігши нічо сказати, подала мені дрожачу руку на прощанє й виїшла з комнаты. Се була лиш передмова до дальшої акції. На другий день гурторили ми по лекції до смерка.

— Що за чудова ніч — промовила она, відчиняючи вікно. Я приступив також до вікна і став біля неї. Єї карі оченята стрінули ся з моїм поглядом, личко покрасніло. Після хвилиної мовчанки озвав ся єї звінкий голос: „Глядіть, що се за чудова ніч, се голубе небо, єї зірки, місяць...“ Я виправді глядів, але всего того не бачив, бо побіч мене сіла инша зірка, сильній-

шим світлом. Я рішив ся вже раз вяснити ситуацію, коли дучилась нагода.

— Справді — промовив я — ся весна в кождім житю має невписану приваду, все тут дине любовю... коби тільки всі могли нею хіснуватись... Тут знов настала хвилива мовчанка, мені неначе забракло слова. Марія хватила мене горячково за руку, а дув легеньку дрож єї тіла. Зворушеним до глибини голосом промовила вона. „Пане Владку! не хочу довше таїти своїх чувств, мене спонукує якась внутрішня сила, заявити вам, що я вас лю...блю...“ Більш не могла промовити ні словечка, слези підступили їй до очей, зворушенє було таке сильне, що ніяка єї природа не могла его побідити. Она опинила ся в моїх обіймах... горячими поцілуями.

— Дорку! ти ще не любиш ся, не можеш поняти, що се поцілує любові дівчини!... се щось надземного, вищого понад наші понятї, розум его зрозуміти не в силі, его може відчути і оцінити лиш серце. Прокинувшись, протерла Марія слезами залиті оченята та митно вирвала ся з моїх обіймів. З зачудованєм гляділа она на мене, наче-б хотіла спитати: „що се все значить, що я вробила?“ — Мано — промовив я — ви жалієте свого поступку, а знаю, що не стою вапої любові, але впевнити вас можу лиш про мою горячу любов до вас. Я хопив єї за ручки, притиснув кріпко до грудей та промовив: „Мано, чуєте? се серце бе, живе тільки вами, а вас люблю всім своїм єством, не гордуйте моїм серцем! — По чудовім, невиннім єї личку покотились дві слези,

она промовила півголосом: „Я би сего не в силі вчинити, хоч би й хотіла.“

Дорку! ти бачив може красу, бачив приваду, невинність, щирість... але всего того разом ти не бачив, а все те можна було вичитати тоді на личку Марії. Я не видержав і не счув ся, як мої уста прилинули до розпалених єї усточок і намагались висати всі солодоці, весь чар любові. Она вже не боронилась і не пручала ся. Се неперечно найгарнійша хвилива в моїм житю.

Невдовзі опісля увійшов до кімнати батько, чудне було панє положенє — балакати про справи байдушні годі було, а продовжати наш розговір при батькови також ніяково, впрочім влюблені говорять найприємнійше на самоті. Тим то я розирочав ся і виїшов. Я не йшов домів на вечеру, мені зовсім було не до сего, усім своїм єством чув я своє невписанє щастє, я бажав тепер віддати ся своїм вірам. Скоро ходою прямував я за місто, щоб погуляти на самоті. Ціле місто, вся природа за містом були в якомсь торжественнім настрою; ніжний легіт вітру гладив мене по лицю, шелотати мені до уха се святе слово „любаю“ — чує всі прохажі говорять мабуть лишє про любов, ціла природа дине любовю. Навіть незлюблений голосови, що доходив з кріваї старого будинку, видав ся мені якимось ніжнійшим, злим звичайно; я знайшов в нїм якийсь ніжний тон — а був в силі тоді повірити, що і сова гдесь закохала ся.

